

Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vazirining
2023-yil " 20 " iyuldagi
121 -son buyrug'iga
4-ilova

**Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi
tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilish
QOIDALARI**

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Qoidalar mehnat organlari va muassasalari tizimida korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilish tartibini belgilaydi.

2. Mazkur qoidalarda monitoring deganda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilinishi samaradorligini baholash hamda mehnat organlari va muassasalarining faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish maqsadida tekshirish, nazorat yoki tanqidiy o'rganish ko'rinishida amalga oshirilishi mumkin bo'lgan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi holatining tahlili tushuniladi.

3. Quyidagilar Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi (keyingi o'rinlarda Vazirlik deb yuritiladi) tizimida korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilishning asosiy maqsadi bo'lib hisoblanadi:

a) mehnat organlari va muassasalari faoliyatining korrupsiyaga qarshi qabul qilingan talablarga muvofiqligini tekshirish;

b) mehnat organlari va muassasalarida korrupsiyaga qarshi amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning yetarliligi va korrupsiyaga qarshi tadbir etilgan tartib-taomillarning samaradorligini baholash;

v) korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga yo'l qo'ymaslik maqsadida Vazirlikning korrupsiyaga qarshi tizimini takomillashtirish.

4. Mehnat organlari va muassasalarida korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilish bo'yicha javobgar bo'lib Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi hisoblanadi.

**II. Monitoring va nazorat qilish yo'nalishlari va ularni amalga oshirish
bo'yicha chora-tadbirlar**

5. Monitoring va nazorat mehnat organlari va muassasalarida qabul qilingan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlar, yaxlit holda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini tashkil qiladigan (keyingi o'rinlarda - korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi) funktsiya, tartib-taomillar, korrupsiyaga qarshi kurashish maqsadida mehnat organlari va muassasalarida joriy etilgan va amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarga nisbatan amalga oshiriladi.

6. Mehnat organlari va muassasalarining korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha monitoring va nazorat qilinadi:

a) korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining dolzarbligi va uning qonunchilik, shu bilan birga, xalqaro qonunchilik va standartlar talablariga muvofiqligini nazorat qilish, jumladan:

mehnat organlari va muassasalari faoliyatida qo'llanilishi mumkin bo'lgan qonun hujjatlari va yuqori turuvchi organlarning tavsiyalarini monitoring qilish;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarali tizimni yaratish va qo'llab-quvvatlash masalalari yuzasidan xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalarini monitoring qilish;

b) mehnat organlari va muassasalarining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amaldagi tizimining samaradorligini monitoring qilish, jumladan:

mehnat organlari va muassasalarining, jumladan, ular xodimlarining korrupsiyaviy harakatlarga aralashganligi haqidagi ma'lumotlar hamda kontragentlarida shunga o'xshash ma'lumotlar mayjudligi yuzasidan ommaviy axborot vositalarini monitoring qilish;

mehnat organlari va muassasalari xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha asosiy tamoyillar va talablardan xabardorligini tekshirish;

mehnat organlari va muassasalari xodimlari tomonidan Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati va tartib-taomillarga rioya qilinishini tanlov asosida monitoring qilish.

III. Korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilish tartibi

7. O'zbekiston Respublikasi vakolatli organlarining korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha qonunchilik va tavsiyalariga rioya qilinishini monitoring qilish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi har yili O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida qonunchiligiga, O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining qarorlariga hamda Korrupsiyaga qarshi kurashish Milliy Kengash Ishchi organi tomonidan kiritilgan ko'rsatmalarni o'zgartirish va qo'shimchalarning monitoringini amalga oshiradi. Monitoring natijalariga ko'ra, Vazirlikning ichki hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilishi zarurligi haqida qaror qabul qilinadi;

8. Xalqaro va xorijiy tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha tavsiyalarini monitoring qilish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi har yarim yilda kamida bir marta korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarali tizimni yaratish va qo'llab-quvvatlash masalalari yuzasidan xorijiy tashkilotlarning (BMT, ShHT, YeHHT va boshqalar) tavsiyalarini monitoring qiladi. Qo'shimcha tarzda boshqa xalqaro standartlar va tavsiyalarini monitoring qiladi.

b) monitoring natijalaridan kelib chiqib va zarurat bo'lganda Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi Vazirlikning ichki hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida tegishli takliflarni tayyorlaydi.

9. Ommaviy axborot vositalarini monitoring qilish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi mehnat organlari va muassasalarining Komplayens nazorat tizimi xodimlari hamda Vazirlik matbuot xizmati faol ko'magida mehnat organlari va muassasalari, ularning bo'linmalari va (yoki) ularning xodimlarining biron-bir g'ayrihuquqiy, jumladan, korrupsiyaviy harakatlarga (keyingi o'rinlarda - relevant ma'lumot) jalb qilinganligi haqidagi ma'lumotlar mavjudligini aniqlash uchun ommaviy axborot vositalarini (milliy va xorijiy), shu jumladan, jurnallar, ro'znomalar, Internet tarmog'i va boshqa ommaviy axborot vositalarini doimiy asosda monitoring qiladi.

b) mehnat organlari va muassasalarining Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tizim xodimlari hamda matbuot xizmati tomonidan aniqlangan relevant ma'lumot zudlik bilan Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limiga yetkaziladi;

v) ommaviy axborot vositalarida mehnat organlari va muassasalari, ularning bo'linmalari va (yoki) ularning xodimlarining biron-bir g'ayrihuquqiy, jumladan, korrupsiyaviy harakatlarga jalb qilinganligi haqidagi ma'lumotlar aniqlanganda Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi boshlig'i ushbu fakt haqida zudlik bilan Kambaga'allikni qisqartirish va bandlik vaziriga xabar beradi va xizmat tekshiruvini tayinlaydi va (yoki) aniqlangan ma'lumotlarni mehnat organlarining faoliyatiga salbiy ta'sirini minimallashtirish, jumladan, Vazirlik tizimining nufuzini himoya qilish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqadi;

l) Mehnat organlari va muassasalari xodimlarining korrupsiyaga qarshi asosiy tamoyillar va talablardan xabardorligini tekshirish Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimlari tomonidan har yarim yilda bir marta mehnat organlari xodimlarining korrupsiyaga qarshi asosiy tamoyillar va talablardan xabardorligini tekshirish tizimi bo'yicha mazkur Qoidaning ilovasiga muvofiq birlamchi tadbirlarni tashkil etish yo'li bilan amalga oshiriladi. Mehnat organlari va muassasalari xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi siyosat va tartib-taomillarga rioya qilinishini monitoring qilish belgilangan rejaga muvofiq tekshiruv shaklida Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimlari tomonidan amalga oshiriladi.

11. Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirining buyrug'iga ko'ra mehnat organlari va muassasalarida ularning faoliyati bo'yicha rejadan tashqari komplayens-tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin.

12. Komplayens-tekshiruvlar doirasida xodimlar tomonidan Vazirlik tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha siyosati va tartib-taomillarga rioya qilinishini nazorat qilish, sodir etish ehtimoli yuqori bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni aniqlash, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni har yili baholanishi va avvalgi monitoring doirasida ishlab chiqilgan chora-tadbirlar ijrosini nazorat qilish orqali amalga oshiriladi.

13. Komplayens-tekshiruvlarni yilda bir marotaba rejalashtirish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

har yili 25-yanvargacha Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi mehnat organlari va muassasalarida komplayens-tekshiruvlarni o'tkazish rejasini ishlab chiqadi;

reja bir kalendar yilga tuziladi va birmchi navbatda, mehnat organlari va muassasalarining korrupsiyaviy xavf-xatari yuqoriroq bo'lgan funksiyalarini o'z ichiga oladi. Komplayens-tekshiruvlarni o'tkazish rejasida:

a) tekshiruv sohasi (yo'nalishi) - muayyan mehnat organi va muassasalarining tahlil qilinadigan ichki jarayonlari va (yoki) funksiyalari/yo'nalishlari;

b) tekshiruv predmeti - ijrosi tekshirilishi lozim bo'lgan mehnat organi va muassasalarining ichki hujjatlari;

v) tekshiruv davri;

g) tekshiruv turi (to'liq yoki tanlov asosida);

d) tekshiruv usuli (masalan, to'g'ridan-to'g'ri funktsiyani bajarishga mas'ul bo'lgan xodim bilan intervyu, hujjatlarni korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlar ijrosini tekshirish va h.k.) ko'rsatiladi.

Reja 1-fevralgacha Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vaziri tomonidan ko'rib chiqilishi va tasdiqlanishi lozim.

14. Komplayens-tekshiruvlar Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirining tekshiruvlarni o'tkazish tartibi to'g'risidagi buyrug'i asosida o'tkaziladi.

15. Komplayens-tekshiruvlar alohida holatlarni hisobga olgan holda quyidagi tartibda o'tkaziladi:

a) komplayens-tekshiruv mehnat organi va muassasalarining jarayonlari/hujjatlarini tahlil qilish, shuningdek, muayyan chora-tadbirlar/funksiyalarni bajarilganligini tasdiqlash uchun zarur ma'lumot/hujjatlarni so'rashdan boshlanadi (masalan, xarid bo'yicha hujjatlarni, arz qiluvchi bilan elektron yozishmalarni, kirish va chiqish hujjatlarini, buxgalteriya birlamchi hujjatlarni, xodimlarga oid ma'lumotlar, hisobga olish tizimidan yuklanmalar, fotomateriallar, tasdiqlovchi hujjatlar);

b) so'rov yuborilayotgan mehnat organi va muassasalari tarkibiy bo'linmalari rahbarlari so'ralayotgan barcha hujjatlarni o'z vaqtida va to'liq taqdim etilishiga javobgar hisoblanadi;

v) so'ralayotgan hujjatlar olinganidan keyin Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi jarayon va funksiyalarni ularning bajarilishi ichki hujjatlarga, jumladan, korrupsiyaga qarshi tamoyillar, talablar va tartib-taomillarga muvofiqligini tahlil qiladi. Shuningdek, Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi mehnat organlari va muassasalari xodimlari harakatlarining qonuniyligini va ularga mehnat organlari va muassasalarining korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablar jihatidan yo'l qo'yilishini tekshiradi;

g) Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining komplayens-tekshiruvni o'tkazayotgan xodimlari komplayens-tekshiruvni lozim darajada hujjatlar bilan rasmiylashtirilishini va kuzatilishini, jumladan, quyidagilardan iborat bo'lgan ish hujjatlarini rasmiylashtirish yo'li bilan ta'minlaydi:

tekshiruv va tekshirilgan tartib-taomillar doirasida bajarilgan harakatlar haqidagi ma'lumot;

aniqlangan qoidabuzarliklar/kuzatuvlar haqidagi ma'lumot;

komplayens-tekshiruvning xulosalari/natijalarini tasdiqlovchi fayllar/hujjatlar (so'ralgan hujjatlarning nusxalari/skaner qilingan versiyalari);

16. Komplayens-tekshiruv Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining topshirig'i va Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirining buyrug'i bilan uchinchi shaxslar tomonidan komplayens-tekshiruvni o'tkazish tajribasiga ega bo'lgan xalqaro yoki mahalliy tashkilotlar bilan shartnoma tuzish orqali o'tkazilishi mumkin,

17. Komplayens-tekshiruv natijalariga ko'ra, quyidagi asosiy qismlardan iborat bo'lgan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilinishi haqida ma'lumotnoma-hisobot tuziladi:

kirish qismi: o'tkazilgan komplayens-tekshiruv haqida ma'lumot (jarayonlar/funksiyalar, tekshirilayotgan davr, ishtirokchilar, muddatlar, nazorat tartib- taomillari, o'rganilgan hujjatlar va h.k.) ko'rsatiladi;

bayon qismi: tekshiruv davomida aniqlangan holatlar, tekshiruv tadbirlarini o'tkazish natijalari va aniqlangan qoidabuzarliklar haqidagi ma'lumot aks ettiriladi;

qaror qismi: mehnat organlaridagi korrupsiyaga qarshi mavjud nazoratlar/tartib-taomillarning samaradorligi haqidagi xulosalar va (zaruratga ko'ra) ichki jarayonlarni amalga oshirishda korrupsiyaga qarshi choralarni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar shakllantiriladi.

IV. Yakunlovchi qoidalar

18. Monitoring va nazorat bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasiga ko'ra Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vaziriga hisobot beradi.

19. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tomonidan monitoring va nazorat bo'yicha chora-tadbirlar natijasiga ko'ra ishlab chiqilgan tavsiyalar keyingi yilga mo'ljallangan Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligining korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga kiritiladi.

Kambag'allikni qisqartirish
va bandlik vazirligi tizimida
korrupsiyaga qarshi tamoyillar
va talablarga rioya qilinishini
monitoring va nazorat qilish
qoidalariga ilova

**Mehnat organlari va muassasalari xodimlarining korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablardan xabardorligini tekshirish
TIZIMI**

	Tekshiruv yo'nalishi	Tekshiruv tadbirlari
1.	Mehnat organlari va muassasalari xodimlariga odo-axloq qoidalariga, korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilish masalalari bo'yicha treninglar (kunduzgi yoki sirtqi) o'tkazilishining monitoringi.	Treninglar muntazamligi, ularning mazmuni va qatnashuvchi shaxslar qismi bo'yicha ichki talablarga rioya qilinishini nazorat qilish.
2	Korrupsiyaga qarshi kurashish prinsiplari va tartib-taomillar talablarini bilishini tekshirish.	Mehnat organlari xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish treninglari doirasida o'tkaziladigan test yoki boshqa nazorat tadbirlaridan o'tishlari natijalarning tahlili; Xodimlarni korrupsiyaga qarshi siyosat bilan imzo qo'ydirilgan holda majburiy tarzda tanishtirilganligini tekshirish; Xodimlarni korrupsiyaga qarshi siyosat va tartib-taomillarning bilishini tanlov asosida tekshirish: 1) tekshiruvda qatnashish uchun mehnat organlari va muassasalari xodimlarini tanlov asosida aniqlash (so'rovda qatnashadigan xodimlarning eng kam soni - mehnat organlarida turli tarkibiy bo'linmalardan turli lavozimlarni egallab turgan kishilar soni 10 nafar);

	<p>2) ichki hujjatlarda ko'rsatilgan korrupsiyaga qarshi talablar va normalar bo'yicha (muayyan vaziyatda vazifa - keyslarni hal qilish bilan) savollar ro'yxatini tuzish (savollarning eng kam soni 10 ta, ular test formatida, ochiq savollar shaklida yoki boshqacha usulda tuzilishi mumkin);</p> <p>3) javoblar/qarorlarni taqdim qilishlari uchun tanlab olingan xodimlarga nazorat savollarini yuborish;</p> <p>4) natijalarni tahlil qilish va xodimlar bilan korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillarni tushunishda qiyinchiliklarni muhokama qilish.</p>
--	--